

OBČNI ZBOR.

V torek, dne 14. aprila vršnega se občnega zbora se je udeležilo poleg 150 učiteljskega nekaj profesorjev in več učiteljskih višjih letnikov.

Predsednik pozdravi lepo število tovarišev in tovarišic ter goste, poudarjajoč, da kakor v prirodi se bliža tudi našim srcem vesela pomlad, up na boljše čase. Do sedaj je veljalo naše delo večinoma izboljšanju gmotnega položaja, a v naprej, ko smo dosegli ta smoter, posvetiti hočemo svoje delovanje vzgoji in izobrazbi izročene nam mladine. Predsednik Marib. učit. društva izraža veselje, da lahko pozdravlja v Mariboru toliko število tovarišev in tovarišic, širiteljev prosvete in napredka.

Jako zanimivo je bilo predavanje g. ravnatelja Schreinerja o »Ptičih selcih« in »zasledovalcih«, o kateri novi struji na pedagoškem polju še marsikateri do sedaj ni mnogo razmišljal. G. ravnatelj nam je podal natančno sliko o razvoju tega gibanja ter je bil h koncu sprejel njegov predlog, da Zveza pozove učiteljsko, naj to gibanje zasleduje ter izkušnje in nasvete objavlja.

Tovariš Požegar je govoril o »Altruizmu, njega moči in veljavi v družnem življenju«. Navzoči so poslušali z največjim zanimanjem njega izvajanja, oprta na praktično življenje. Da, več altruizma v srca narodov, posebno v srca kruhadajalcev — in srečni vsi bi bili. Obe predavanji sta bili z navdušenjem sprejeti.

Končno prečita predsednik dole po zdrave predsednika Zaveze, urednika Gangla ter nekaterih štajer. tovarišev in zaključil občni zbor.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Učiteljsko društvo za Postojnski šolski okraj ima svoj redni občni zbor v četrtek, 7. maja t. l. ob 2. popoldne pri Sv. Ivanu (Matenja vas), želez. postaja Prestranek, s temle dnevnim redom: 1. Predsednikov nagovor. 2. Poročilo tajnikove namestnice. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Nekaj fizikalnih in kemičnih poizkusov za ljudsko šolo, proizvaja V. Volk, učitelj na meščanski šoli. 5. Posvetovanje, kako povzdigniti gmotno stanje Zavezinih listov. (Odobreni nasveti se vpošljejo do 31. maja t. l. vódstvu Zaveze.) — 6. Volitev novega odbora in delegatov za Zavezino skupščino v Pulj od 6.—8. septembra. — S tem občnim zborom se združita slavnostni odkritji nagrobnih spomenikov dveh rajnkih tovarišev Mihaela Kalana, bivšega nadučitelja v Št. Petru, katera slovesnost se vrši istotam po dohodu jutranjih vlakov s sv. mašo ob 8-30 popoldne, potem pa ob 10. popoldne tudi s sv. mašo za rajnega nesrečnega tovariša V. Brusa pri Sv. Ivanu (Matenja vas). Kdor hoče obedovati, naj se zgleda pri šol. voditelju Metodu Požarju istotam. Teh dveh slovesnosti naj se dragi tovariši in tovarišice udeležijo po možnosti v obilnem, občnega zbora pa polnoštevilno. — Odbor.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v nedeljo, 3. maja, ob pol 10. v okoliški šoli. Vzpored: 1. Društvene zadeve. 2. Poročilo o Zvezinem občnem zboru; tov. Karbaš. 3. Slučajnosti. Ogorelec t. č., predsednik.

Salesko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 7. majnika t. l., ob 10. uri pred-

polodne v Velenju, kamor priredi isti dan svoj majniški izlet Slovenjegraško učiteljsko društvo. Naše društvo je priredilo s sosednimi društvi več skupnih zborovanj, ki so se vsa prav dobro obnesla, zatoorej upamo, da bo tudi 7. majnik pravi učiteljski dan, na katerem nam bo ure skupnega bivanja sladila kolegijskost in bratska vzajemnost! Na veselo snidenje! Odbor.

Učiteljsko društvo za brežiški in severniški okraj zboruje dne 3. maja t. l. ob pol 11. uri popoldne na Vidmu po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Društvene zadeve in poročila. 3. Volitev delegatov za letošnji občni zbor Zaveze v Pulju. 4. Razgovor o konferenčnih vprašanjih. 5. Slučajnosti. Odbor.

Učiteljsko društvo za laški okraj zboruje v nedeljo, dne 3. maja t. l., ob 10. uri popoldne v šoli na Zidanem mostu po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Predavanje g. dr. Frana Ilešiča: »O analizi stavkov«. 3. Poročilo o glavni skupščini »Zveze slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem« v Mariboru. 4. Slučajnosti. Tovarišice, tovariši! Zaradi zanimivosti dnevnega reda, zlasti 2. točke, se pričakuje, da se udeležite vsi tega zborovanja in tako dokažete ne le svojo stanovsko zavednost, marveč tudi svoje nagnjenje po nadaljnem izobraževanju. Gostje dobro došli! Da bo tako, pričakuje zanesljivo odbor.

Učiteljsko društvo za celjski okraj zboruje glasom sklepa v nedeljo, dne 3. majnika t. l., ob 11. uri v celjski okoliški šoli z nastopnim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi in tekoče društvene zadeve. 3. Zadnjič preloženo poročilo računskih pregledovalcev. 4. Poročilo o zborovanju Zveze. 5. Razgovor glede letošnje uradne konference. 6. O naši vzgojni nalogi; nadaljuje Fr. Brinar. 7. Slučajnosti. 8. Popoldan majniški izlet po dogovoru. Učiteljsko našega okraja je res mnogostransko zaposleno. A to nedeljo posvetimo društvu, in vse drugo naj stopi v ozadje! Vljudno Vas vabi Fr. Brinar, t. č. društveni predsednik.

Agitirajte za svoje glasilo!
Pridobivajte mu novih naročnikov!

Komur ne ugaja zrnata kava, temu se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva je zdravju popolnoma neškodljiva ter ima pri tem popolni okus zrnate kave.

Pri nastopu je piti na dobro zaprto higijensko zvezajnico s silko lupnika Kneippa. — Odprto, nastane blago in nihati pralni Kathreiner.

imenujem n. pr. kolodvorskega, mogočno stavbo z 10 nadstropji in najnovejšimi udobnostmi. Kopalnice je svetovno znano zaradi solnih kopeli, ki se jetičnim posebno priporočajo. Tudi pozimi dosega solna toplota na verandah do 40° C, medtem ko okolično pokriva sneg in led. Pozimi je kraj tudi dobro obiskan zaradi zimskega športa.

Tako smo videli tudi ta raj. In ko je solnce zahajalo in zlatilo vrhove snežnikov, smo se spustili po romantični poti v dolino.

Zopet drči vlak čez mostove in viadukte iz samega kamnja. Občudovanja vredno je to delo človeških rok.

In solnce že za goro tone, okrog pa lega mirak hladan.

Nekako žalostni in potrti smo bili. Zamislili smo se — in sanjali o lepih dneh. Ne zremo jih več, minulo je prelepo potovanje, samo spomin nam je ostal.

Oplnoči smo bili na avstrijskih tleh, in mlada zora nas je pozdravila po 17urni vožnji v

Inomostu.

Ostali smo nekaj dni tukaj, da si ogledamo zgodovinsko mesto nekoliko natančneje, potem pa smo se odpravili proti domu — na zeleno Štajersko.

Književnost in umetnost.

Popotnik Štev. 4. Vsebina: 1. Přibíl: Dom otrok. 2. Pav. Flerè: Zgodovina v delovni šoli. 3. J. Baukart: O pozdravu. — V razmišljanje. 4. Evgen Sajovic: Učna osnova in inštrukcija za pouk telovadbe in odredba o prirejanju mladinskih iger na gimnazijah (vseh tipov) in na realnih šolah. 5. Književno poročilo: Ocene. Književno naznanilo. 6. Razgled: Pedagoški paberki. Šolska higiena. Šolske in učiteljske vesti. Šolstvo na slovanskem jugu. Inostransko šolstvo. Prosvetna kronika. Razne vesti.

»Matica Slovenska« je za l. 1913. svojim članom poklonila sledeče knjige: 1. Podlimbarski: »Gospodin Franjo«, izviren slovenski roman, ki obsega 500 strani in ki je zbudil vsestransko senzacijo; g. pisatelj se je za ta roman podelila častna nagrada. 2. Funtek Anton: »Tekma«. Slovenska drama, ki se je z lepim uspehom igrala v Ljubljani in Zagrebu. Nje tehtnost je brezdvomna; sicer bi se ne bili eni kritiki za dramo enako ogrevali, kakor so ji drugi nasprotovali. 3. »Hrvatsko-srbske narodne pesmi« (Kosovo, Kraljevič Marko, Kralj Matjaž, Uskoki, srbska vstaja pod Črnim Jurijem, Jelačić, Lovćen). Knjiga ima obširen uvod o jugoslovanskem narodnem pesništvu ter stvaren in jezikoven tolmač (slovniki in slovarski). Knjigo sta uredila zagrebški profesor dr. Drechsler-Vodnik in dr. Ilešič. 4. Mencingerjevih »Izbranih spisov« II. zvezek. Uredil dr. Jos. Tomišek. 5. Strekelj-Glonar: »Slovenske narodne pesmi« 15. snopič. 6. Dr. Šlebinger: »Slovenska Bibliografija«. — Letopis iz finančnih vzrokov ni izšel. Vse knjige obsegajo letos preko 95 tiskanih pol, torej dobrih 30 pol več nego lani. Tako obsežne niso bile Maticine publikacije še nikoli. Tri knjige (Mencingerjeve »Izbrane spise«, »Gospodina Franja« in »Hrv.-srbske narodne pesmi«) je umetniški opremil g. Saša Šantel. S tem bogatim darom je stopila Matica v leto svoje petdesetletnice (1863/64—1914) ter se nada, da ji ostanejo zvesti ne samo dosedanji njeni člani, ampak da ji ob tej priliki pristopijo še novi. Opozorjamo še posebe, da je nekaj hrvatsko-srbskih narodnih pesmi natisnjenih v cirilici in da jim je dodano tudi avodilo za čitanje in pisanje cirilice. — Uredništvo »Učit. Tov.« ne dvomi, da je velik del njegovih čitateljev med člani »Matic Slov.«, vendar letos še posebe opozarja tovariše in tovarišice, naj naroče Maticine knjige, prvič zato, ker je članarina (4 K) uprav malenkost v primeri z dosegom Maticinih knjig za 1913, in drugič, ker se je naprednjakom tesno okleniti institucije, ki jo vodi napredni duh. (Članarina se pošlje na naslov »Matic Slov.« v Ljubljano).

Rado Murnik: Lovske bajke in povesti. I. zvezek Knjižnice Slovenskega Ilustrovanega Tednika. Elegantne, prirodne knjižnice v žepnem formatu doslej še nismo imeli; zdaj pa je začela izhajati K. S. I. T., da izpolni to vrzel. Prvi zvezek prinaša Murnikove lovske humoreske, bajke in povesti v obliki, ki se mora imenovati zgledna. Papir je fin in trpežen, črke moderne in lahko čitne, format eleganten in trda vezava prav lična z naslovno sliko H. Smrekarja. Dvanaest spisov, večinoma humorističnih, je v tej knjigi, vsi pisani v krasnem jeziku in s temperamentnim slogom, ki privlačuje in zanima vseskozi. Iz lovskega življenja so zajete te povesti, a seveda igrajo vlogo večinoma le takozvani nedeljski lovci; zato je ta knjiga zabavna za vsakogar, čeprav ni lovec ali ribič. Povesti niso ponatisli iz S. I. T., nego jih je humorist iznova priredil za to knjižnico. Ker se vsakdo rad smeje ter si posladi življenje s humorim berilom, bo ta Murnikova knjiga vseobče dobrodošla. Ime Rada Murnika, našega prvega humorista, že jamči za kakovost te njegove nove knjige. Vse njegove prejšnje humoreske je sprejela naša publika z veseljem, saj je naša književnost na humoristih jako uboga. Zato smo prepričani, da s tem prvim zvezkom K. S. I. T. humora željnimi čitateljem in društvom prav posebno ustrežemo. — Elegantno vezana knjiga obsega 192 strani ter stane v upravnistvu Slov. Ilustrovanega Tednika (s poštno vred) in po knjigarnah 2,50 K. — Kdor pa se naroči na Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika, dobi to knjigo za 1,60 K, zakaj naročnina za prvi letnik knjižnice, ki bo obsegal 5 knjig, znaša le 8 K. Naročnina se lahko plača ali vsa naenkrat ali v dveh obrokih po 4 K ali pa v štirih zaporednih mesečnih obrokih po 2 K. — Pet elegantno vezanih izbornih knjig za samo 8 K! Naročite se na Knjižnico Slov. Ilustr. Tednika!

Obrambni vestnik.

Opomba uredništva: Ta obramba tov. Hreščaka zasluži pač nekoliko odgovora od naše strani. Ne vemo sicer, bomo li zopet ustrelili »daleč preko cilja«, bo li naš list zopet »izgrešil svoj cilj in prekoračil svoj delokrog«, ampak vzlic temu se hočemo poslužiti svoje pravice, ki jo imamo kot svobodni časnikarji, ne da bi hiteli prej vprašati tov. Hreščaka, je li nam dovoljeno, braniti to, kar se nam zdi vredno obrambe, in obsojati to, kar se nam zdi vredno obsodbe! Mimogrede bi vprašali, je li cilj in delokrog »Zarje«, da meče iz Hreščakovega presa postopenemu Jelencu v obraz impertinentno mistifikacijo, ga stavlja v vrsto nepoštenih in revolverskih ljudi, ga obklada z nesramnostjo, ga tira v vrste cigánov in vagabundov, ter mu očita intimnost z lažljivo dvojico!... To so vendar tako gorostasni očitki, da jih naš list kot učiteljski list ne more in ne sme molče kvitirati! — Je li to »naša polemika« ali ne, to je posttranskega pomena, to je od Hreščakove strani le cepljenje dlake. Nam se zdi, da je polemika naša, ker so ljudje, ki polemizirajo, tudi naši: Jelenc in Hreščak. Ta poslednji pravi vendar danes sam, da je organiziran učitelj, in to tudi je, ker je član Sežanskega učit. društva! V pisnu na nas se tudi obrača na urednika našega glasila, čeprav je na zborovanju svojega društva dne 5. marca t. l. v Komnu v družbi s svojimi somišljeniki trdil, da »U. T.« ni naše glasilo! — No, pa tudi v našem glasilu predbaciva Hreščak Jelencu — nekvalificirano delo, kakor mu je v »Zarji« zalučal v lice, da je imperti-

Od tukaj je baje prekrasen razgled po vsem ozemlju nekdanjih habsburških grofov, po vsem porečju Aare, Reuss in Limat do visokih Alp.

Napočil je zadnji dan — moramo se ločiti od krasne Švice, a tudi tega hočemo še pošteno izrabiti. Že smo v železnici, ki nas pelje mimo 40 km dolgega Curiškega in Valenskega jezera, ki je obdano od samih skal, čez Ren vedno višje in višje. Od Ragaza naprej vidimo veliko razvalin, ki pričajo, da so tu zgodovinska tla. Preden dospemo v Chur, opazimo na desni strani razvaline nekdanjega gradu kneza Lichtensteina.

Vrsti se predor za predorom, viadukt za viaduktom. Pod seboj vidimo mostove, viadukte in predore, kjer smo se par minut poprej peljali, okolo nas pa visoke gore in snežnike.

Skozi Albulu dolino dospemo v prekrasni Engadin in kmalu smo 1839 m visoko v

St. Moritzu,

najvišje ležečem kraju v Engadinu, na obsoščju, popolnoma zavarovanem proti burjam in mizlim vetrovom. Obdajajo ga snežniki in ledeniki. Iz vasi St. Moritz drži železnica v istoimensko kopalnico, ki je vse leto odprto in obstoji iz samih hotelov in elegantnih trgovin. Med velikimi hoteli